

Het grote ecologische pluktuinboek

Lies Couckuyt & Monique van Wegen

Het grote ecologische
**pluktuin
boek**

Creëer je eigen uitbundige bloementuin

VONK
UITGEVERS

Inhoudsopgave

Voorwoord 13

1 De basis

Start jouw bloementuin

Introductie 16

Locatie 16

Metten is weten 16

Het nut van botanische namen 19

Gereedschap 20

Je pluktuin organiseren 23

Drie succesfactoren 23

Vijf bloemgroepen 23

IJkpunten 31

Valentijnsdag, begin van het zaaiseizoen 31

IJsheiligen, laatste nachtvorst 31

Zomerzonnnewende, midzomer 31

IJsduivels, eerste nachtvorst 31

Een doorbloeiende tuin 34

2 De bodem

Het goud van jouw pluktuin

Je bodem begrijpen 38

Organisch materiaal en humus 38

Textuur, van zand tot klei 38

Bodemstructuur 40

Bodemleven 40

Je bodem verzorgen 41

Lekker toedekken 41

Groenbemesters 41

Beschikbare nutriënten 45

Zuurtegraad 46

Bemesting 46

3 Lente

Klaar voor de start

Klussen 50

De bodem 50

Voorzaaien 50

Rechtstreekszaaien 58

Vaste planten 59

Verjongen 59

Vermeerderen 61

Vermeerderen dahlia's 62

Knollen splitsen 62

Knollen stekken 62

Zaaien 62

Ondersteuning 64

Individueel ondersteunen 64

Samenbinden met touw 64

Horizontale ondersteuning 65

Verticale ondersteuning 65

Onze favoriete voorjaarsbloeiers 67

4 Vaasleven

Oogsten en snijbloemallure

Lang vaasleven 100

Houdbaarheid 100

Eendagsvliegen 100

Varieer met vorm en kleur 100

Vijf ingrediënten 103

Showstoppers 103

Toortsen 103

Ondersteunend 103

Vullers 103

Lucht 103

Zo schrik je een perfect boeket 106

Kniptips 108

5 Zomer

Tijd van overvloed

Klussen 112

Water geven 112

Wieden 115

Toppen van jonge planten 119

Deadheaden 119

Bloemporettren zomerbloeiern 121

6 Een weerbare tuin

Werk met de natuur samen

Met de natuur mee tuinieren 142

Biodiversiteit brengt balans 142

De rust van roteren 142

Kies de juiste standplaats 142

Combineren maakt sterk 145

Geef de moed niet op 145

Gewenste en ongewenste gasten 146

Nuttige insecten en veelvratn 146

Ziekten 147

Virussen 149

7 Herfst

Oogsten en opruimen

Klussen 154

Zaaien in september 154

Dahliaknollen opgraven 157

Bollen poten 157

8 Zelf zaden winnen

Van zaad tot plant, van plant tot zaad

Zaadteelt op Fleur-Couleur 162

Een strak plan 162

Basiskennis 162

De functie van een bloem 162

Variëteiten kunnen kruisen 165

Bestuiving 165

Veredeling 167

De praktijk 168

Isolatie 168

Een paar aandachtspunten 168

Zaden oogsten 170

Zaden schonen 170

Bewaren en kiemkracht 171

9 Winter

Verstilling

Klussen 174

Gereedschap nalopen 174

Jouw jaarplan 178

Bloemen drogen 180

Droogbloemen 180

Droogbloemen oogsten 180

Wat heb je nodig? 180

Favoriete soorten om te drogen 183

10 Een teeltplan

Tot in de puntjes

Een teeltkalender 186

Van zaad tot bloei 186

Houd een logboek bij 189

Zet je planning uit op je kalender 194

Een plattegrond 195

Teeltbedden 195

Vruchtwisseling 195

Je rotatieplan uitwerken 200

Tabellen 204

Hoe groot wordt jouw tuin? 213

Index 214

Handige adressen 219

Colofon 220

Voorwoord

Bloemen raken mensen. Een bos bloemen is troostrijk en een uliem gebaar om iets te vieren. Zodra mensen een stap op onze velden zetten, zien we glimmende ogen en stralende gezichten. Niet alleen onze tuinen komen tot bloei.

Bloemen telen is voor ons voedsel voor de ziel. Het is elk jaar weer vervullend om een bonte bloemenpracht in je tuin te zien staan, of je die nu verkoopt, weggeeft of op je eigen tafel zet. Bloemen zonder vliegkilometers, energieverbruik en schadelijke stoffen. Ben je uit op vrolijke bloemenborders, een (mini-)pluktuin of wil je je tuin groter en strak georganiseerd aanpakken, snijbloemen geven je altijd plezier. En voor sommige bloemen geldt: hoe meer je ze knipt, hoe meer je er krijgt.

Wij telen al heel wat jaren ecologische bloemen. Door deze ervaring, onze opleidingen en door te experimenteren, weten we intussen goed wat wel en wat niet werkt om eerlijke bloemen te telen in harmonie met de natuur en in het ritme van de seizoenen.

Met dit boek nemen we je graag mee in onze ervaring, ongeacht de grootte van je tuin. Het boek is zo geschreven dat het niet uitmaakt wat je startpunt of je doel is. Van een bloemenfeest in eigen achtertuin tot volks- en schooltuinen of het telen op professionele schaal: de basisprincipes zijn hetzelfde. We beschrijven in dit boek alle informatie die we zelf graag hadden willen hebben toen we begonnen. En die we nu graag doorgeven aan jou.

We beginnen met de basale kennis die je direct inzicht en houvast geeft en we eindigen met een heus rotatieplan voor degenen die het tip-top aanpakken. Daartussen staan nog acht hoofdstukken. Over de bodem, want als je meer afweet van de processen in de bodem geeft dat je letterlijk goede grond. En hoe je je tuin weerbaarder maakt tegen allerlei plaagbeesten en ziekten. We nemen je mee langs de vier seizoenen en de tuinwerkzaamheden die daarbij komen kijken. We vertellen hoe je zaden kunt winnen zodat je in het nieuwe seizoen weer je eigen bloemen kunt telen. In de bloemportretten staan de praktische teelttips & tricks van bijna vijftig verschillende bloemsoorten, stuk voor stuk onze favorieten. En natuurlijk is er aandacht voor de oogst: hoe je écht mooie boeketten maakt.

Tijdens het samen schrijven kwamen er soms verschillen in onze aanpak op het veld aan het licht, terwijl ieder van ons met onze 'eigen' aanpak goede resultaten behaalt. Dat laat zien dat je met de basistechnieken en kennis in dit boek vooral zelf in je tuin moet gaan ervaren wat daar het beste werkt. We moedigen je aan om veel uit te proberen, te observeren en mee te bewegen met je tuin.

We wensen je een zee van bloemen,

Lies en Monique

De basis

Start jouw bloementuin

Is een mooie bloementuin ook jouw droom? Zo'n pluktuin waar je eindeloos uit kunt plukken? Wil je de kunst van een lang bloeiende tuin onder de knie krijgen? Als je een paar basisbegrippen kent, weet je waar je moet beginnen. Met deze eerste handvatten helpen wij je direct goed op weg.

De bodem

Het goud van jouw pluktuin

Wat gezonde voeding voor je lichaam doet, doet een goede bodem voor planten. De laatste jaren worden we ons hier steeds bewuster van, wat ook tot uitdrukking komt in de vele verschillende termen en manieren van telen: regeneratief, natuurvriendelijk, biologisch, agro-ecologisch, natuurinclusief, biodynamisch, etc. Er zijn zeker verschillen, maar het gezond maken en houden van de bodem is een belangrijke overeenkomst tussen al deze methoden.

▲ BOEKET VAN LOUTER TWEEJARIGEN

Onze favoriete lentebloeiërs

Al in de prille lente begint het bloemenfeest. Eerst komen de vroege voorjaarsbollen en -knollen uit, gevolgd door de tweejarigen die je het jaar daarvoor al gezaaid hebt. Het fijne van tweejarigen is dat het vroege bloeiërs zijn die het gat vullen tussen de bloei van je voorjaarsbollen en -knollen en de winterharde eenjarigen. Ook in de lente bloeiende vaste planten zullen terugkeren en zich tooien met hun bloemen. Tot slot komen de winterharde eenjarigen ook tot bloei. En als je die in de herfst opnieuw zaait, zullen ze als plantje overwinteren in je tuin en zich in de lente daarop weer op tijd aandienen.

We beschrijven per bloemengroep onze lentelievelingen onder de snijbloemen en hun variëteiten en nemen je mee van zaai tot bloei. Per soort krijg je oogsttips voor het langste vaasleven.

Hier staan de icoontjes voor:

doorbloeiërs

opeenvolgend zaaien

medium bloeiërs

toppen

eendagsvlieg

deadheaden

ondersteuning

Vingerhoedskruid

Digitalis purpurea. Weegbreefamilie
(Plantaginaceae)

Heel veel stelen geven ze niet per plant, maar ze hebben met hun markante vingerhoedjes zo'n statige schoonheid dat ze in onze tuinen zeker niet ontbreken. Omdat vingerhoedskruid ook graag in de halfschaduw staat, zijn deze planten heel geschikt om de schaduwrijke plekken in je tuin te vullen, al doen ze het ook in de volle zon. Ze zijn je ongetwijfeld bekend in hun hardroze kleur, maar er zijn ook andere variëteiten. Hommels zijn er dol op en je ziet ze vaak in de bloemen klimmen. Let wel op: alle delen van de plant zijn giftig. Na het oogsten is het fijn om je handen te wassen.

Van zaai tot bloei

De zaadjes zijn extreem klein en het zijn lichtkiemers. Je kunt ze dus gewoon op de aarde leggen zonder te bedekken. Druk ze wel goed aan. Je zaait ze in de periode april-mei-juni, en ze komen in bloei het jaar daarna, vanaf mei. Vingerhoedskruid zaait zichzelf ook makkelijk uit. Het heeft geen specifieke bodemvereisten en wordt 80-150 cm hoog. Ondersteuning is niet nodig. De plant-afstand is 30x30 cm.

Mooie variëteiten

- * 'Dalmatian Peach': mooie abrikooskleurige bloemen, sterven af na het eerste jaar.
- * 'Pam's Choice': witte bloemen met donkerrode vlekjes binnenin. Geeft meerdere jaren bloei.
- * Je kunt ook de traditionele, inheemse variëteit kiezen met zijn hardroze en lichtroze-witte tinten.

Oogst

Oogst als de onderste hoedjes openstaan en de rest nog in de knop zit. Als een bloemetje bestoven is, zal het snel van de steel vallen. Na de oogst van de grote bloemstelen kun je wat later de veel kleinere zijstengels oogsten.

◀ VINGERHOEDSKRUID 'DALMATIAN PEACH'

Wede

Isatis tinctoria. Kruisbloemenfamilie
(Brassicaceae)

Wede bloeit in het voorjaar met opvallende, gele schermen. Zoals de botanische naam al aangeeft is wede een verplant, vroeger geteeld voor de winning van blauwe kleurstof, het wedeblauw. Door de opkomst van indigo uit India en synthetische fabricage van kleurstoffen verdween deze teelt in Europa vrijwel geheel. Wede trekt met de bloeiende schermen allerlei insecten aan en kan als waardplant dienen voor vlinders, waaronder het oranjetipje en het groot koolwitje. Als de zaadschermen van wede rijpen, hangen hun donkere zaden prachtig naar beneden. Wede groeit het liefst op kalkrijke grond. Het kunnen grote en hoge (> 90 cm) planten worden die ondersteuning nodig hebben. Je plant ze op 30x30 cm.

Van zaai tot bloei

Wede kun je rechtstreeks zaaien in de volle grond in de periode juni-juli, of voorzaaien en daarna uitplanten. Ze bloeien eind april-mei.

Oogst

Je kunt al oogsten als de eerste bloemetjes van het scherm opengaan. De rest van het scherm is dan nog gesloten en ziet eruit als een geel bolletje.

Vaasleven

Oogsten en snijbloemallure

Zodra je tuin in bloei staat, zul je genieten van de bloemenpracht. Ongelooflijk dat dat allemaal voortkomt uit die piepkleine zaadjes, bollen en knollen. Tijd om je resultaten te oogsten. Bloemen zijn immers ook een feest in je huis. Als je ervoor kiest om met biologische bollen en zaden te werken en je bloemen met de seizoenen mee te telen, zonder verwarming en pesticiden, dan zijn alle bloemen die je plukt, in een vaas zet, cadeau geeft of verkoopt helemaal ecologisch. Dat voelt goed en rijk!

Het is fijn als bloemen minstens vijf dagen goed blijven in een vaas, zeker als je ze niet alleen voor jezelf plukt maar ook aan anderen uitdeelt of verkoopt. In dat laatste geval is het goed naar een vaasleven van zeven dagen te streven. Dat betekent wel dat niet alle bloemen geschikt zijn om te gebruiken als snijbloem. De bloemen die in dit boek worden geportretteerd zijn dat wel. We vertellen je in dit hoofdstuk welke factoren en kniptips je vaasleven verlengen vanaf de oogst.

LANG VAASLEVEN

Houdbaarheid

Omdat wij allebei voor klanten telen, telen wij alleen bloemen die aan de standaard van zeven dagen voldoen, met uitzondering van dahlia's en papavers. Daar zijn we gewoon dol op en het is een vreugde om ze elk jaar weer in alle vormen en kleuren op het veld te hebben staan. Bovendien zijn het zulke aandachtstrekkers dat ze in veel boeketten echt de show stelen. Ook in de tuin zijn dahlia's blikvangers: ze blijven tot de eerste vorst bloeien en één plant geeft een heleboel bloemstelen.

Bloemen van bijvoorbeeld doorwas (*Bupleurum rotundifolium*), duizendschoon (*Dianthus barbatus*) en zomeraster (*Callistephus chinensis*) zijn daarentegen kampioenen in houdbaarheid en blijven, als je ze op de juiste manier oogst, zeker twee weken goed op de vaas.

Naast de soort of variëteit wordt de lengte van het vaasleven ook bepaald door het moment waarop je oogst en het stadium waarin bloemen zich bevinden wanneer je ze plukt. Lees daartoe de kniptips op p. 108. Bij de bloemportretten vind je specifieke oogsttips per bloem.

Eendagsvliegen

Sommige bloemen tref je niet snel aan in een bloemenwinkel. Bijvoorbeeld de bloemen van papaver (*Papaver somniferum*) of IJslandse papaver (*Papaver nudicaule*), die zijn fragiel en hebben een heel kort vaasleven. Maar er is bijna niets mooier dan een ontluikende papaverbloem met haar ragfijne, delicate blaadjes. Als je ze in je tuin

zet, zul je je keer op keer verwonderen en als je ze in een vaas zet of in een boeket stopt, heb je absoluut een origineel boeket. In de knop geplukt, zal een papaver een dag of drie blijven staan. Niet echt lang, maar het verrassingseffect is des te groter. Op p. 90 lees je een truc om de houdbaarheid te verlengen.

Ook heerlijk geurende bloemen als zomer-violier (*Matthiola incana*), damastbloem (*Hesperis matronalis*), en siererwt (*Lathyrus odoratus*) kun je zelf planten en plukken om binnen van te genieten.

VARIEER MET VORM EN KLEUR

Een boeket maak je levendig door een mooie mix van ingrediënten, net als bij een lekker gerecht. Denk hierbij aan blikvangers, verticale vormen en het afwisselen van ondersteunende bloemen met vullers en lucht. Je kunt al deze ingrediënten samen in een mooi boeket stoppen, maar een combinatie van een paar ingrediënten is ook een fijne afwisseling. Of pluk ter afwisseling eens een bos van één soort. En natuurlijk, het hangt ook samen met wat je op dat moment in je tuin hebt staan. In de tabel achterin vind je terug welke rol de bloemen in dit boek in boeketten vervullen.

Onze favoriete zomerbloeiërs

In de zomer is het tijd voor de dahlia's, de zomerknollen bij uitstek. Ze sieren je tuin tot aan de eerste vorst. Ook de meerjarige zomerbloeiërs zorgen tot eind van de zomer en begin van de herfst voor prachtige boeketten. Als sommige winterharde eenjarigen al uitgebloeid zijn, komen de vorstgevoelige eenjarigen tot bloei. Deze warmteminners zijn vaak doorbloeiërs. Veel knippen en oogsten dus.

Ook van de zomerbloeiërs delen we, opnieuw per bloemengroep, de snijbloemen en hun variëteiten die altijd lof oogsten. We nemen je mee van zaai tot bloei en geven de beste oogsttips voor een lang vaasleven.

Hier staan de icoontjes voor:

doorbloeier

opeenvolgend zaaien

medium bloeier

toppen

eendagsvlieg

deadheaden

ondersteuning

Cosmea

Cosmos bipinnatus. Composietenfamilie
(Asteraceae)

Cosmea's blinken niet uit in houdbaarheid, maar wel in speelsheid! Ze geven een luchtige toets aan een boeket door hun frêle, tere blaadjes. Een veld vol cosmea's is een prachtig gezicht! Het lijkt alsof de bloemen maar blijven komen. De soort komt oorspronkelijk uit Mexico.

Van zaai tot bloei

Cosmea kiemt snel en is daardoor gemakkelijk te onderscheiden van onkruid. Dat maakt rechtstreeks zaaien goed mogelijk en zelfs handig. Voorzaaien kan ook en doe je vier weken voor ijsheiligen op een beschutte plaats, om ze vervolgens na ijsheiligen uit te planten. Twee tot drie maanden na het zaaien kun je de eerste bloemen plukken. Als de oude bloemen steeds worden weggeknipt en er geen zaad wordt gevormd, blijft cosmea bloemen geven. Je moet wel goed opletten omdat ze snel van bloem naar zaad gaan. Als je stevige planten wilt tot aan de eerste vorst, is het aan te raden om later een tweede en soms zelfs een derde zaailing te doen. Plant cosmea op 35x35 cm uit. Sommige variëteiten groeien tot 180 cm hoog, ondersteuning is dan aan te raden. Toppen zorgt ervoor dat ze meer zijstengels aanmaken. We doen dat als de plantjes zo'n 15 cm hoog zijn. Ze houden van een standplaats in de volle zon.

Mooie variëteiten

- ✱ 'Purity': volledig wit en prachtig in bruidsboeketten.
- ✱ 'Daydream': met bloemblaadjes in roze en wit en vrolijk in boeketten.
- ✱ 'Xanthos': een lage variëteit (60 cm) met lichtgele bloemen.
- ✱ De 'Double Click serie' heeft volle bloemen, van wit tot donkerroze.

▲ 'DOUBLE CLICK SNOWPUFF'

✱ 'Sunset Yellow': is een andere gele variëteit en heeft citroengele bloemen. Deze is wat hoger dan de 'Xanthos'. Ze zijn beide bijzonder, want er zijn maar weinig gele cosmea's.

✱ 'Cupcake Blush' is een cosmea met poederroze bloemen in de vorm van een cakeje met een hele romantische uitstraling.

Oogst

Cosmea houdt niet heel lang op de vaas. Oogst ze voor de beste houdbaarheid in een heel vroeg stadium: als de bloem haar eerste blaadjes ontvouwt of het hartje van de bloem nog onbestoven is. Zo blijven ze tot een week pronken. De zijknoppen gaan ook nog open op de vaas. Cosmea heeft tere bloemblaadjes die vlekjes krijgen als het regent. Dan kun je ze beter niet oogsten.

Een weerbare tuin

Werk met de natuur samen

Het is zomer, je loopt door je tuin en plukt wat bloemen. Tijdens het knippen merk je op de stelen van de leeuwenbekjes (*Antirrhinum majus*) roestkleurige vlekjes. En op de muntplanten (*Mentha*) zie je glanzende blauwe kevers zitten. Maar gelukkig kom je ook helpers tegen: lieveheersbeestjes in verschillende kleuren die de luizen uit de siererwtten (*Lathyrus odoratus*) eten. Een kikker die uit de poel springt op zoek naar slakken. En boven het veld aast een buizerd op muizen.

Een bezoek van
de koninginpage is
een kroon op je tuin.

die daar wel gedijen. En toch: planten kunnen zich deels ook aanpassen aan jouw bodem. Dit doen ze door elk jaar sterkere exemplaren te vormen uit het zaad dat jij elk jaar opnieuw selecteert. Probeer uit en ervaar zelf wat werkt en niet werkt.

Combineren maakt sterk

Het is goed om te weten dat planten elkaar helpen en dat het combineren van planten hun weerstand verhoogt. Sommige planten scheiden via hun wortels stoffen af in de bodem waardoor plaagorganismen verdwijnen. Neem bijvoorbeeld bepaalde variëteiten van het afrikaantje (*Tagetes patula*): deze maakt korte metten met (sommige) schadelijke aaltjes. Een voorwaarde is wel dat je ze minstens drie maanden op je perceel laat staan. Zo lijken goudsbloem (*Calendula officinalis*), kogel-distel (*Echinops ritro*), kamille (*Matricaria chamomilla*) en zonnekruid (*Helianthus spp.*) ook dit effect te hebben. Het is niet wetenschappelijk bewezen, wel veelvuldig genoemd door ervaren tuiniers.

Ook maken sommige plaaginsecten rechtsomkeer als ze een geur als storend ervaren. Die geur komt vrij als je over de blaadjes wrijft van geurende planten, zoals basilicum (*Ocimum basilicum*), koriander (*Coriandrum sativum*), dille (*Anethum graveolens*) en afrikaantje (*Tagetes patula*). Allemaal soorten die ook mooi staan in je plukboeket! Combineer ze dus zeker in je pluktuin.

Geef de moed niet op!

Hoe goed je bovenstaande richtlijnen en principes ook toepast, dit wil nog steeds niet zeggen dat er nooit meer een luis of aaltje in je tuin te vinden zal zijn. Tuinieren gaat vooral om het creëren van een goede balans. Wanneer zijn bijvoorbeeld luizen een plaag en wanneer niet, wat vind jij toelaatbaar? Tuinieren is ook observeren, zien en snappen wat er gebeurt in je tuin. En vergeet niet dat het succes van een gewas ook afhankelijk is van de weersomstandigheden. Zo heeft een droog of juist nat voorjaar absoluut invloed op de hoeveelheid slakken in je tuin.

DUBBELE BLOEMEN EN BIODIVERSITEIT

Dubbele bloemen staan vaak schitterend. Maar zijn voor insecten vaak minder geschikt omdat deze het voedsel in de bloem moeilijk kunnen bereiken. Sommige doorgekweekte dubbele bloemen zijn zelfs steriel. Voor ons is het codewoord: balans. Zorg in je tuin voor heel veel bloemen waar insecten iets aan hebben, en gun jezelf daarnaast die dubbele bloemen die je echt eindeloos mooi vindt.

Tuinieren kan soms voelen als vechten tegen de elementen en als je net de ene onkruidinvasie hebt getrotseerd, staat de volgende insectenplaag alweer voor het tuinhok. Daarom is het telen van veel verschillende gewassen behalve voor de biodiversiteit ook heel goed voor je gemoed: je hebt dan altijd wel planten die het fantastisch doen, ook als andere juist een zwaar jaar hebben. En een volgend seizoen is dat misschien weer andersom. Je hebt er maar tot op zekere hoogte controle over. Zie jezelf meer als iemand die de tuin bijstuurt, dan als iemand die alles tot in de puntjes onder controle heeft.

Je zult dus absoluut bladluizen of slakken tegenkomen in je tuin. Maar zolang het kleine aantallen zijn, wacht je gewoon een of twee weken om te kijken of de populatie van hun natuurlijke vijand óók groter wordt en uiteindelijk de plaag overwint. Mocht je verleid worden om naar een bestrijdingsmiddel te grijpen, besef dan dat je hiermee alleen maar schade aanricht. Ze zullen ook nuttige insecten doden waardoor natuurlijk herstel moeilijk wordt. En dan spreken we nog niet over de schadelijke invloeden op bodemleven en milieu.

Zaden winnen

**Van zaad tot plant,
van plant tot zaad**

Het is een wonder hoe planten zoveel minuscule zaden kunnen voortbrengen, die op hun beurt weer voor een heleboel nieuwe planten zorgen. En het is magisch om dan aan het begin van een nieuw teeltseizoen je eigen bloemenzaden te zaaien en die te zien uitgroeien tot prachtige bloemen.

Winter

Verstilling

De herfst is geleidelijk ingewisseld voor de winter. Grijsz luchten, soms een gure wind, vorst en berijpte velden in de ochtend, soms verjaagd door een zon die stralend doorbreekt. Terwijl de vogels op onze velden de zaden eten uit de achtergebleven gewasresten, kunnen wij het eindelijk eens rustig aan doen. Korte, donkere dagen worden opgevrolijkt met winterse lichtjesfeesten. En op 21 december, het werkelijke begin van de winter, de winterzonnewende, beginnen de dagen alweer te lengen. Nog even geduld en de natuur toont weer haar volle groeikracht. Voor je het weet is het half februari en kun je weer beginnen met zaaien.

Deze weken gebruiken wij om naar hartenlust door zaadcatalogi te struinen, bloemzaden te kiezen en om een goed plan op te stellen voor het komende teeltseizoen. Ook is het nu de perfecte tijd om al je gereedschap eens goed na te lopen en van een winterschoonmaak te voorzien. Wordt er een vorstperiode voorspeld? Check dan even of jouw dahliaknollen nog goed beschermd zijn tegen de vorst. Bedek ze eventueel met een extra deken. Maak je geen zorgen over de winterharde eenjarigen die op het veld staan. Die doorstaan de kou met glans!

KLUSSEN

Gereedschap nalopen

De winter is een uitgelezen seizoen om je gereedschap en je materialen weer in tiptop conditie te brengen. Maar, los daarvan, zorg dat je gereedschap ook gedurende het teeltseizoen schoon blijft. Borstel of boen het na elke tuindag of -middag goed schoon met een borstel.

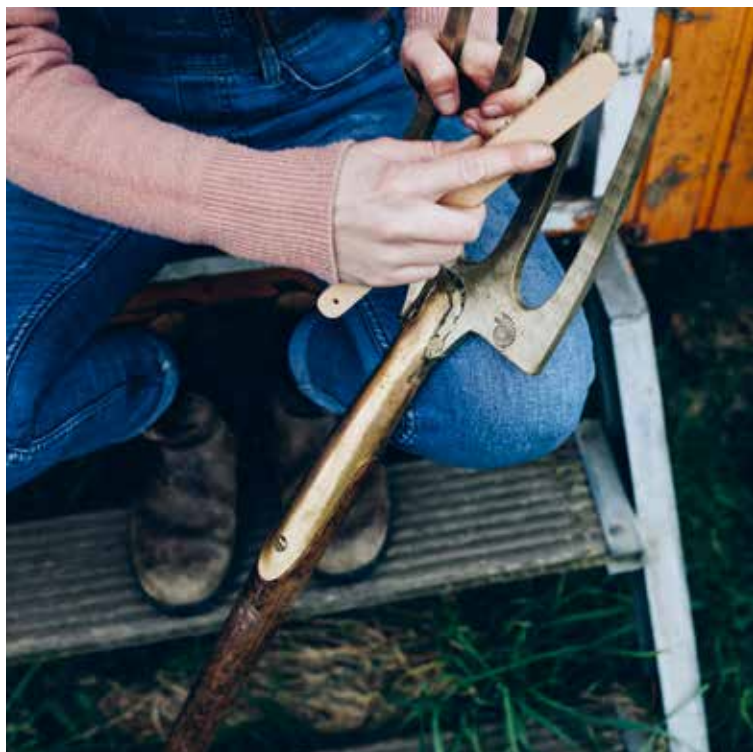
In de winter loop je het nog een keer goed na, en zorg je dat ook de handvatten en stelen weer lekker schoon zijn. Als je water hebt gebruikt, zorg dan dat je je gereedschap na afloop goed droog maakt om roest te voorkomen en te vermijden dat er water onnodig in je stelen trekt. Zelf drogen we een snoeischaar nog wel eens na op een kachel.

Snoeischaren krijgen vervolgens een wet- en/of smeerbeurt. Nadat ze schoon en droog zijn, scherp je ze met een diamantvrijl of slijpsteen. Die zijn in de handel te koop. Of kies voor gemak en laat je scharen professioneel slijpen. Check of ze dan ook opnieuw geolied zijn.

Door je snoeischaren voldoende vet te houden, zullen ze soepel blijven knippen. Ook maakt roest minder kans. Met olie op een oude doek kun je ze voorzichtig insmeren. Overtollig vet haal je weg, want je wilt niet dat het een kliederboel wordt. Gereedschap van roestvrijstaal zal vanzelf al roestvrij blijven.

Je spades wil je ook scherp houden. Met een scherpe spade zul je immers de strijd met een weerbarstige kluit vaak winnen. Met een slijpschijf zul je dit klusje prima zelf kunnen klaren, al is het inherent aan deze klus dat je een klein randje van je spade afslijpt. Alleen iets om te doen als je schop er echt aan toe is.

Ook is de winter voor ons een perfect moment om zaaitrays schoon te maken, laarzen en klompen van aarde te ontdoen, kruiwagens uit te vegen en emmers te checken. En vergeet niet al het ondersteuningsmateriaal zoals netten, touw, paaltjes en tonkin- of bamboestokken van je veld te halen en schoon in een schuur op te slaan tot volgend voorjaar. Dan staat alles met een nieuw seizoen weer fris in de startblokken.

Een teeltplan

Tot in de puntjes

Stort jij je elk jaar weer volop op je tuin en teel je naar hartenlust het liefst zoveel en zo lang mogelijk bloemen? Dan is het heerlijk om in het drukke lente- en zomerseizoen een plan te kunnen volgen dat je in de rustige winter al had gemaakt. Geen stress over 'plant ik dit nu op de juiste plaats?', 'kan ik nu nog zinnia's zaaien of is het al te laat?'. Jouw eigen teeltkalender vertelt je wanneer je welke soort moet zaaien en je plattegrond en teeltrotatieplan geven aan waar welke bloem mag komen te staan.

